

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АТЕСТАЦІЯ (ОСНОВНА ІНОЗЕМНА МОВА)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Атестація (основна іноземна мова) (німецька)
Викладач (-і)	Корольова Наталія Олександрівна
Контактний телефон викладача	099 08 40 968
Е-mail викладача	nataliia.korolova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Комплексний державний екзамен
Обсяг дисципліни	1,5 кредити ЄКТС
Покликання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Атестація здобувачів вищої освіти – випускників за освітнім рівнем бакалавра здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за конкретною спеціальністю.</p> <p>Для проведення атестації випускників створюється Екзаменаційна комісія, строк повноважень якої становить один календарний рік. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Екзаменаційної комісії здійснює ректор університету.</p> <p>Здобувачі вищої освіти складають комплексний державний екзамен (письмове тестування з філологічної підготовки; читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту; лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту). Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p> <p>Перелік питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Der Laut und das Phonem. Theorie des Phonems. 2. Das deutsche Konsonantensystem. Prinzipien der Klassifikation der deutschen Konsonanten. 3. Das deutsche Vokalsystem. Prinzipien der Klassifikation der deutschen Vokale. 4. Die deutschen Konsonanten im Vergleich zu den ukrainischen. 5. Die deutschen Konsonanten nach der Artikulationsart und nach der Artikulationsstelle/ bzw. nach dem artikulierenden Organ. 6. Die deutschen Vokale im Vergleich zu den ukrainischen. 7. Das Wernersche Gesetz. 8. Das Wort „deutsch“ 9. Die erste Lautverschiebung. 10. Die Herausbildung der gemeindeutschen nationalen Literatursprache. 11. Die Sprachdenkmäler des Althochdeutschen. 12. Die zweite Lautverschiebung. 13. Der althochdeutsche Sprachraum und seine Mundarten. 14. Die alten Germanen und das Werden der deutschen Nationalität. 15. Bereicherung des deutschen Wortschatzes durch den Bedeutungswandel. 16. Die Arten der Synonyme und Antonyme in deutschen Sprache. 	

17. Fach- und Berufslexik.
18. Morphologische Klassifikation der Komposita.
19. Realienwörter. Definition. Klassifikation. Übersetzung.
20. Sonderwortschätze sozialer Gruppen.
21. Strukturell-genetische Klassifikation der Komposita.
22. Strukturell-semantische Klassifikation der deutschen Phraseologismen.
23. Strukturell-semantische Klassifikation der Komposita.
24. Das Wort als Grundeinheit der Sprache. Seine Funktionen. Die Definition des Wortes.
25. Die Bedeutung des Wortes. Die Typen der lexikalischen Bedeutung, ihre Elemente.
26. Polysemie des Wortes und seine semantische Struktur
27. Wortbildungsmittel, -arten und -modelle
28. Die morphologische Struktur des Wortes.
29. Hauptzüge des deutschen Sprachbaus
30. Die grammatischen Bedeutungen, Formen und Kategorien.
31. Die innere Flexion beim deutschen Verb.
32. Die analytischen Formen im deutschen Sprachbau.
33. Die Kriterien der Aussonderung der Wortarten
34. Die grammatischen Kategorien des Substantivs. Das grammatische Geschlecht.
35. Die Kategorie der Bestimmtheit / Unbestimmtheit des Substantivs.
36. Morphologische Klassen deutscher Verben.
37. Strukturell-semantische Subklassen der Verben.
38. Die Valenz des Verbs.
39. Grammatische Kategorien des Verbs.
40. Die kommunikative Gliederung des Satzes.
41. Die traditionelle Satzgliederung.
42. Die Funktionen der Wortfolge im Satz.
43. Funktionale Stile der deutschen Sprache.
44. Hauptmittel der Bildkraft.
45. Stilistische Werte der Satzarten und der Wortfolge.
46. Lexikalisch-syntaktische Stilfiguren
47. Stilistische Leistung der Phraseologismen.
48. Die Darstellungsarten. Redetypen.
49. Mittel zum Ausdruck von Humor und Satire.
50. Morphologie aus stilistischer Sicht: Wortarten, Artikel, Modi und Genera Verbi. Stilistische Leistung der Wortbildung.
51. Methodik des Fremdsprachenunterrichts als Wissenschaft.
52. Sprache als Medium zur Kommunikation und Bedeutung der sprachwissenschaftlichen Kenntnisse für den Sprachunterricht.
53. Die formelhaften Wendungen und Besonderheiten deren Vermittlung für die Lernenden.
54. Die Wörter. Die Bedeutung von Wörtern und deren Vermittlung im DaF-Unterricht.
55. Das Substantiv und Besonderheiten der Vermittlung von grammatischen Kategorien des Substantivs im DaF-Unterricht.
56. Das Verb und Besonderheiten der Vermittlung von grammatischen Kategorien des Substantivs im DaF-Unterricht.
57. Präpositionen und Besonderheiten deren Vermittlung für die Lernenden.

58. Der Satz. Der Satzbau im Deutschen. Die Satzglieder – Funktion und Beziehung zueinander. Wortstellungsmöglichkeiten im Deutschen. Sätze verbinden. Besonderheiten der Vermittlung von syntaktischen Erscheinungen und deren Merkmale im DaF-Unterricht.

59. Die Intonation und die Laute. Vermittlung im DaF-Unterricht.

60. Arbeit mit Informationsquellen und digitale Medien im DaF-Unterricht.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

- комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів вищої освіти з метою встановлення відповідності засвоєних ними рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти, освітньої програми, навчального плану;
- прийняття рішення про присудження випускникам ступеня бакалавра філології за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, видачу випускникам диплома (звичайного зразка чи з відзнакою);
- розробка пропозицій щодо покращення якості підготовки фахівців за відповідною спеціалізацією.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК 1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 13 Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з основної іноземної мови.

ФК 14 Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

5. Результати навчання

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
20. Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних стилів і жанрів.
21. Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
самостійна робота	45

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
8	035 Філологія	4	Обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Вид заняття	Кількість годин
Завдання 1. Письмове	Самостійна робота	15 год

тестування з філологічної підготовки.	Тестування	
Завдання 2. Читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту.	Самостійна робота Співбесіда	15 год
Завдання 3. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту.	Самостійна робота Співбесіда	15 год
ЗАГ.:		45

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання дисципліни відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, що регламентовані в університеті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника - Положення про порядок створення та роботу екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <p>Підсумкова атестація включає виконання трьох завдань (максимальний бал за державну атестацію – 100 балів):</p> <p>1. Письмове тестування з філологічної підготовки (30 балів):</p> <p>Тестування на платформі d-learn складається з 60 тестових питань, на виконання яких здобувачі мають 60 хвилин.</p>
-----------------------------------	--

Кожне тестове запитання оцінюється в 0,5 бала.

Завдання 2. Читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту (30 балів).

21-30 балів виставляється за умов виконання наступних вимог: здобувач читає та здійснює зв'язний літературний переклад уривка художнього тексту, точно передає зміст оригінального уривка тексту без спотворень або додавань, переклад є граматично коректним, використані слова і вирази точно відтворюють відтінки значення та стиль оригінального тексту.

11-20 балів виставляється за умов виконання наступних вимог: здобувач читає та точно передає зміст оригінального тексту без спотворень або додавань, хоча у перекладі присутні граматичні огріхи, використані слова і вирази не завжди точно відтворюють відтінки значення та стиль оригінального тексту.

1-10 балів виставляється за наступних умов: здобувач має труднощі у читанні, при перекладі поверхнево передає зміст оригінального тексту, присутні спотворення та додавання, переклад не є граматично коректним, використані слова і вирази не відтворюють відтінки значення та стиль оригінального тексту.

3. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту (40 балів).

31-40 балів виставляється за умов виконання наступних вимог: здобувач здійснив глибокий аналіз мовних засобів, стилістичних прийомів і засобів виразності, які використовуються автором для створення художнього ефекту чи передавання певного змісту, мовна грамотність є високою. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту є логічними та добре структурованими.

21-30 балів виставляється за умов виконання наступних вимог: лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту є логічними. Здобувач виявляє та описує основні лінгвостилістичні засоби, пояснює їх роль у створенні художнього ефекту чи передаванні певного змісту, інтерпретує тему та ідею тексту, вільно висловлює свої думки, може обґрунтувати свої судження, допускаючи при цьому незначну кількість граматичних чи лексичних помилок (2-4).

11-20 балів виставляється за наступних умов: здобувач виявив половину всіх лінгвостилістичних засобів, неточно інтерпретує тему та ідею тексту, або не висловлює власної думки щодо тематики/ідеї тексту, допускає граматичні та лексичні помилки (5-7).

1-10 балів виставляється за наступних умов:

	<p>лінгвостилістичні засоби не знайдені, здобувач освіти допускає суттєві помилки в інтерпретації змісту тексту, що унеможливорює розуміння.</p> <p><i>Підсумкова оцінка вираховується як сума балів, отриманих за виконання всіх завдань. Максимальний бал – 100.</i></p> <table border="1" data-bbox="656 449 1425 835"> <thead> <tr> <th>Університетська шкала</th> <th>Національна шкала</th> <th>Оцінка ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>Відмінно</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>Добре</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>Добре</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>Задовільно</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>Задовільно</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>Незадовільно</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>0 – 25</td> <td>Незадовільно</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>	Університетська шкала	Національна шкала	Оцінка ECTS	90 – 100	Відмінно	A	80 – 89	Добре	B	70 – 79	Добре	C	60 – 69	Задовільно	D	50 – 59	Задовільно	E	26 – 49	Незадовільно	FX	0 – 25	Незадовільно	F
Університетська шкала	Національна шкала	Оцінка ECTS																							
90 – 100	Відмінно	A																							
80 – 89	Добре	B																							
70 – 79	Добре	C																							
60 – 69	Задовільно	D																							
50 – 59	Задовільно	E																							
26 – 49	Незадовільно	FX																							
0 – 25	Незадовільно	F																							
<p>Умови допуску до підсумкової атестації</p>	<p>Документом, що надає дозвіл на допуск здобувача вищої освіти до проходження атестації є розпорядження керівника навчального підрозділу, підписане за поданням завідувача випускової кафедри та заступника декана з навчальної роботи, яким одночасно затверджується склад екзаменаційних груп з числа здобувачів вищої освіти, що виконали всі вимоги навчального плану зі спеціальності та допускаються до проходження атестації.</p>																								

8. Політика навчальної дисципліни

Атестація здобувачів вищої освіти та робота Екзаменаційної комісії регламентуються «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ПНУ ім. В.Стефаніка» ([переглянути](#)):

Екзаменаційна комісія працює у терміни, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік.

- Складання підсумкової атестації проводиться, як правило, в приміщеннях Університету.
- У випадку відсутності здобувача вищої освіти на засіданні Екзаменаційної комісії з поважних причин, підтверджених відповідними документами, за рішенням Голови екзаменаційної комісії, графік роботи Екзаменаційної комісії може бути подовжений, але не пізніше, ніж до 30 червня включно поточного навчального року.
- Засідання Екзаменаційної комісії є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов'язкової присутності голови Екзаменаційної комісії. Засідання Екзаменаційної комісії оформлюються протоколом.
- Виконання всіх екзаменаційних завдань атестаційного екзамену є обов'язковим. Незадовільна оцінка за виконання одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за атестаційний екзамен.

- Підсумкова оцінка визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань (якщо інше не передбачено програмою атестаційного екзамену).
- Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань здобувачів вищої освіти, а також рішення про присудження випускникам ступеня бакалавра філології за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, видачу випускникам диплома (звичайного зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні атестаційної комісії відкритим голосуванням. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним.
- Повторне складання (перескладання) підсумкової атестації з метою підвищення оцінки не дозволяється.
- Якщо відповідь здобувача вищої освіти на підсумковій атестації не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що здобувач вищої освіти не пройшов атестацію та у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів).
- У випадку, якщо здобувач вищої освіти не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання екзаменів, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з відсутністю на засіданні.
- Здобувачі вищої освіти, які не склали підсумкову атестацію у зв'язку з відсутністю без поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторне складання атестаційного екзамену протягом трьох років після відрахування з Університету (у період роботи Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності).

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за покликанням: [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) та [Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності](#).

9. Рекомендована література

1. Корольова Н. О., Грималюк А.М. Лінгвостилістичний аналіз тексту: навчально-методичний посібник для студентів факультету іноземних мов. Івано-Франківськ. Електронне видання. 2024. 130 с. Режим доступу: https://knf.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/91/2024/12/korolova_hrymaliuk_lsar.pdf
2. Грималюк А.М., Корольова Н.О., Липка С.І. Kompetenzerwerb: Texte lesen, verstehen und interpretieren: навчально-методичний посібник для студентів факультету іноземних мов. Івано-Франківськ. Видавець: Кушнір Г.М. 2024. 189 с.
3. Сушко-Безденежних М.Г. Stilistik des Deutschen. Курс лекцій зі стилістики німецької мови для студентів факультетів іноземних мов. Навчальний посібник. Суми. 2011. 120 с. [://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/55-1.pdf]
4. Пилипенко Р.С., Ковальова Т.П. Тестові завдання зі стилістики німецької мови. Посібник-практикум. Житомир. 2018. 125 с.

[<http://eprints.zu.edu.ua/27238/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9F%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%282%29.pdf>]

5. Лінгвостилістична інтерпретація тексту (для факультетів іноземних мов ... Критерії оцінювання якості знань студентів: оцінка якості знань студентів. Режим доступу: [<https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%85%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D1%83%204%20%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D1%83%20%D0%9D%D0%9C%D0%9A%D0%94.docx?id=a4a1e95e-4a26-420a-aed3-ee23d86aeb57>]
6. Sitta H. Kritische Überlegungen zur Textsortenlehre. Studien zur Texttheorie und zur deutschen Grammatik [<https://ids-pub.bsz-bw.de/frontdoor/index/index/year/2014/docId/2242>]
7. Тимченко Є. П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. Вінниця, 2006. 240 с.
8. Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Überarbeitete und erweiterte Auflage. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2010. 160 S.
9. Eroms H. W. Stil und Stilistik: eine Einführung. Berlin: Schmidt, 2008. 255 S.
10. Hodakowska N. Stilistik der deutschen Sprache. Навчальний посібник для студентів германістів. Київ. 2010. 216 с.
11. Sandig Barbara. Stilistik der deutschen Sprache. Berlin, 2006. 368 S.
12. Duden "Grammatik der deutschen Gegenwartssprache" / hrsg. und bearb. von Günther Drosdowski in Zusarb. mit Peter Eisenberg – 10., völlig neu bearb. und erw. Aufl. Mannheim [u.a.] : Dudenverlag, 2022. 984 S. <https://www.duden.de/sprachwissen/sprachratgeber/Duden-Die-Grammatik-10-Auflage>
13. Hinka B.I. Lexikologie der deutschen Sprache (Vorlesungen und Seminare). Ternopil : TNPU, 2008. 220 S.
14. Konopka M., Strecker B. Deutsche Grammatik – Regeln, Normen, Sprachgebrauch. Berlin : Walter de Gruyter Verlag, 2009. 368 S. https://ids-pub.bszbw.de/frontdoor/deliver/index/docId/7820/file/IDS_Jahrbuch_2008_Deutsche_Grammatik_2009.pdf
15. Piankovska I.W. Vorlesungen in theoretischer Grammatik der deutschen Sprache. Кропивницький : ЦУДУ, 2020. 48 с. https://cusu.edu.ua/images/inmov/kaf__nimmova/Vorlesungen_in_theoretischer_Grammatik.pdf
16. Schäfer R. Einführung in die grammatische Beschreibung des Deutschen. Dritte, überarbeitete und erweiterte Auflage. Berlin : Language Science Press, 2018. 602 S. <https://langsci-press.org/catalog/book/224>
17. Zlobinska-Görtz M. „Die innere Form des Deutschen“ von Hans Glinz: Rezeption, Wirkung und sprachtheoretische Zuordnung : Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Philosophie (Dr. phil.) durch die Philosophische Fakultät der HeinrichHeine-Universität Düsseldorf : Düsseldorf, 2018. 287 S. https://docserv.uni-duesseldorf.de/servlets/DerivateServlet/Derivate49190/Druckversion_PDF_A-1b.pdf
18. Wenhrynowytsch A. Testaufgaben in der theoretischen Grammatik der deutschen Sprache. Івано-Франківськ : КГМ, 2009. 35 S.

19. Theoretische Grammatik: навч. посіб. для студ. 4 курсу ф-ту «Референт-перекладач» з дисципліни «Теоретична граматика» (нім. мова) / Нар. укр. акад., [каф. герм. та роман. філол. ; упоряд. Ж. Є. Потапова]. Х. : Вид-во НУА, 2017. 68 с. <https://nuu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/08/Theoretische.pdf>
20. Білоус О.М. Порівняльна лексикологія (курс лекцій німецькою мовою): Навч. пос.: вид. 2-ге дооп. та доп. Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2013. 244 с. https://cusu.edu.ua/images/download-files/inmov/posibniki/Лексикологія_New.pdf
21. Боднар О.М. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Теоретична граматика ДІМ». Ужгород :ФОП Олеоленко Л.О., 2019. 35 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/50870>
22. Венгринович А.А. Загальнотеоретичний курс другої іноземної мови (лекції і семінари): навч. посіб.: Івано-Франківськ : KGM Print, 2023. 129 с.
23. Оніщенко Н.А. Конспект лекцій з порівняльної лексикології німецької та української мов: Навч.-метод. посіб. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. 96 с. http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/6882/2/kurs_lekzij.pdf
24. Левицький В.В. Історія німецької мови. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2007. 216 с.
25. Левицький В. В., Кійко С.В. Практикум до курсу "Вступ до германського мовознавства": посібник. Вінниця : Нова Книга, 2006. 264 с
26. Максимчук Б. В., Петрашук Н.С. Історія німецької мови: практичний курс. Львів: ЛНУ, 2003. с. 31-38, 130-136, 210-216.
27. Чепіль М.М. Педагогічні технології: навчальний посібник Рек. МОН. К.: Академвидав, 2012. 224 с.
28. Bublik W.N. Geschichte der deutschen Sprache. Вінниця, 2004 .
29. Махумтшук В., Petraschuk N. Lehr- und Übungsbuch zur Geschichte der deutschen Sprache. Lwiw, 2003.
30. https://histomania.com/Deutsche_Sprachgeschichte_W470606
31. <https://www.klett.de/alias/1004164>
32. <https://books.google.com.ua/books>
33. <https://efaidnbmnnnibpcajpcgglefindmkaj/http://85.214.96.74:8080/baerneu/beitraege/sprachgeschichte.pdf>
34. <https://efaidnbmnnnibpcajpcgglefindmkaj/https://fleiffheidt.files.wordpress.com/2011/01/geschichte-der-deutschen-sprache-i.pdf>

Викладач: Наталія КОРОЛЬОВА